

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. december 1.

Vasárnap.

XX. évfolyam. 95. szám.

Előfizetési árak:

Félsz évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna
Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési
pénzek ifj. Janos Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

A „leszámolás.”

A képviselőház szerdai hosszú és izgalmas ülése nemesak azoknak marad felejthetetlen, kik azon jelen lehettek, hanem azok is, kik ez ülésről hű tudósítást olvasnak, gyakran vissza fognak arra emlékezni s hasonló erős felindulás fogja őket elragadni, mint a milyen szerdán az egész Házat, átizzotta. Kezdetben egész nyugodt volt az ülés; a miniszterelnök az ő lovasias modorával köszönetet mondott az ellenzéki pártoknak, melyek a zárbeszédéről mind lemondtak, a trónbeszéd kiválóan tárgyilagos bírálataért, és magvas fejtegetésében, mely az egységes magyar nemzeti állammal foglalkozott, találóan megegyeztetett az ellenzék erre vonatkozó aggodalmait. Következett a szavazás, és a szabadelvű párt fölíratát nagy többséggel elfogadta a Ház, majd a felirat részletes tárgyalása. Elsőnek Rakovszky István ragadta meg a szót, hogy a miniszterelnökkel „alaposan leszámoljon”, mint magát illetlenül öntudatosan kifejezte; a nézete szerint még mindig félhomályba burkolt rendszerváltozásból kiindulva, az együgyűség ecsetével vázolta Széll Kálmán képét, melyet az epés kicsinyítés keretében szorított bele, megkoccolta Széll Kálmán élettörténetét, melyen a gunyos lealacsonyítás vörös fonálát húzta végig. Rakovszky szerint Széll

nagy tehetsége abban van, hogy burokban született, ez hozta meg neki Deák Ferenc protekcióját; nagyon fiatalon miniszterré lévén, ezt a tehetséget mindenekelőtt azzal mutatta ki, hogy a boszniai okkupáció előtt megugrott; de még inkább azzal, hogy aztán jól fizetett „bankár” lett; és végül úgy, hogy a mások által már tisztázott helyzetbe elődje háta mögött beleugrott, s hogy nem engedte magát valami nagyon kérteni a miniszterelnökség elfogadására.

Most fölemelkedett Széll Kálmán a Ház ünnepélyes csöndje közt. A nyugodt lelkiismeret férfias büszkesége parancsolta neki, hogy válaszáat úgy alakítsa, hogy cziczomátlan valóságban csak a tényeket állította oda, melyek aztán, megtisztítva a roszakaratu piszkos színektől, melyekbe Rakovszky mártotta őket, természetesen élesen elütöttek Rakovszky állításaitól. Széll szigorúan pragmatice adta elő, hogy az első lépéstől kezdve, melyet a politikai pályán tett, addig a pillanatig, mikor a súlyosan fenyegetett magyar alkotmány megmentője, a parlament béke visszaszerzője lett, mint vezette magát mindenkor hazafias kötelesség-érzetétől, erkölcsileg parancsolt önzetlenségtől, mint tanusított mindenkor őszinteséget és loyaltást úgy politikai barátaival, mint politikai ellenfeleivel szemben, serény munkakedvben mindig a közjóért küzdött;

és ha ama válságos események vázolásában a hivatalos titok kötelességszerű szelöltetése történt, — kötelességszerű, mert a király nem akar és nem akarhat más bizalmi férfit, csak teljesen szeplőtelen, a parlamenti többség nem akar és nem akarhat más vezért, csak teljesen korrekt embert, — általános volt az a fel-emelő érzélem, hogy az engesztelés a hivatalos titok szelöltetéséért csak a legmagasabb elismerés lehet.

A miniszterelnök válaszáának hatását még erősítette az a hang, melyen azt előadta: a frivol vállalkozással szemben nyugodt indignáció, melyen fényes argumentumok kévéi, sőt csipős, szikrázó humor világítottak keresztül. És a siker nem maradt el: lesújtó erkölcsbiróság volt a szabadelvű párt öröme, Rakovszky és híveinek álszégyene, zavart elnémulása, — Rakovszky, aki eddigi befolyásának romjain talán gondolkodni fog a saját tehetségének végzetes mivoltán.

A képviselőház üléséből. A november 27-iki ülésében a felirati vita váratlanul szenzációsan érdekessé vált. Az ülés első felében még általánosságban tárgyalták a felirati javaslatot és a függetlenségi Veres József felszólalása után az általános vitát befejezték. A zárzó jogával bírók nem szólottak s miután Széll miniszterelnök az utóbbi napok felszólalásainak válaszolt, déli fél 1 órára a Ház a többség felirati javaslatát megszavazta.

TÁRGA.

Ez is székelly kérdés.

Irta: Kaczagó.

Azt tartja a példabeszéd: „Addig nyújtózkodjál, ameddig a takaró ér!”

Aranymondás! A szó valódi értelmében aranymondás. A ki ezt követi, annak nem adóssága, de megtakarított pénze lehet, vagy legalább is — ez a legrosszabb eshetőség — a tartozik és követel rovatok nem fognak örökösen hadilábon állani egymással.

A mai világban pedig már ez is valami.

Mi türemszagadás? uszunk az adósságban! Olyik-olyik (ezt az ikerszót a fővárosi lapokból tanultam; meg ne próbáld hát, édes Szerkesztő, ki-czerzurázni, mert akkor velem gyűlik meg a bajod!) tehát olyik-olyik nem is uszik, de — singel. Mintha nemes versenyről volna szó s az elsőséget nem akarná másnak engedni!

S miért van ez így?

Mert hiuk, könnyelműek, pazarok, divatúzó és . . . és, — hogy is mondjam csak? — majmok vagyunk rejtett mód. Még pedig ambiciozus majmok!

Ám, egy közönséges majom magában is nevetséges figura, hát egy ambiciozus?

Zsuzsi, a konyha tenyeres-, talpas cseberhölgye majmolja Julesát, a szobaciczust, a szobaczi-

ezus a „naecesség”-t, ez a barátójét és így tovább . . .

A napokban találkoztam egy volt tanítványommal, kinek az apja — „subrosa” legyen mondva, — mások jó kedve vagy szomorúsága után tartja fenn magát és terhes családját. Képzeli kérem: a szentem „boá”-t, vagy mi a csodának hívják-ot viselt a nyaka körül. Az éhség ríva-ri le a képéről, hanem azért majmol, mert a divat úgy kívánja.

Hát a hivatalnok felesége és leánya, vagy leányai? . . . S a kik még ezeken is tultesznek a vidéki földes ur (?) neje és — libácskái? Juj, juj, juj! . . . Azok pedzik aztán még igazán a dolgot! . . . Szokásokban, öltözésben egyaránt!

Fillér-estély van készülöben? . . .

„De már oda elmegyünk! Hogy nem mennénk? Hiszen X-ék is mennek. Az asszony új rubát is csináltatott magának. Ugy-e, lelkem, én is csináltathatok? Csak nem maradhatunk hátrább, mint ők? . . .

Hogy az utolsó korona is elkel a mulatságon? . . . Az mellékes!

Van hitel! Van. . . van. . .

És ez nem a tárczairó fantáziájának a szüleménye. Bizonyosság rá sok szegény megfillértelenedett férjnek lapos bugyelárisa.

Hja! Tetszik tudni? Az a bizonyos ambíció! . . . Az dirigálja most, ha nem is a világot, de mindenestire a fillér-estélyeket és azok közönségét.

Szó, a mi szó! A fillér-estélyek roppant elfajultak. Míg ezelőtt husz évvel 20 fillérért kellemesen mulathattunk az ilyen estélyeken, most 20×20

fillér sem elég s ma-holnap már 100×20 fillér sem lesz elegendő.

A férfiak (azok az egoisták — a nők szerint) már irtóznak a fillér-estélytől; a nők pedig (ezek a nagy altruisták) bomolnak érte.

Azt hiszem, hogy 20—25 év múlva az orvos tudományban „fillér-estély-düh” és „fillér-estély-izony” névvel nevezett betegségek is fognak szerepelni.

Megvallo, őszintén, hogy soha ez ideig, semminemű találmány utáni vágy nem terhelte a lelket, még a repülő-gép sem, de a fenti betegségek bacillusát és szerumát szeretném fölfedezni, nem a hírnévért, de a haszonért.

Hanem, ne hogy megfélekedezem magunkról sem, mert bizony-bizony mi is majmolunk.

A suszterpub majmolja a segédet, a segéd a főnököt, a főnök a hivatalnokot és így fennebb. . .

Az inas, ha teheti, purzicsán dohányt szí; a segéd foga arany órára és lánczra vásik (gyűrűkkel már megrakta az ujjait); a főnök és hivatalnok feszít, rettenetes módon feszít: minden, képen nagyobb urnak akar látszani mindkettő, mint a milyen. Ez is, az is erőnek erejével „nyársra akarja húzni a ezibré”.

Hogy ily módon anyagi romlásba rohannak? . . . Oh, azt nem akarják észre venni. De ha akarnak sem tudnák tán? Nem, mert a gyalogságok koronája: a hiuság nem engedi.

Szóval: majmolunk! Majmolunk és uszunk! . . Bizony-bizony igazat mondott Darwin, midőn azt állította, hogy az emberiség a majomtól származott.

A szenzáció a szünet után következett Rakovszky István szokatlanul éles hangú beszédével melylyel Széll Kálmánt támadta, fölötte sértve őt. Széll válasza hatásában paratlan s tartalmában is rendkívüli volt. Beszéde valóban szenzáció számba ment, különösen az a rész, midőn az ő kormányralépésének történetét adta elő.

E beszéddel foglalkozik mai vezérezikkünk.

November 28-án tovább folyt a felirati vita részletes tárgyalása s azt be is fejezték, részleteiben is elfogadván a ház nagy többsége, végül lelkesen éljenezvén Széll Kálmán miniszterelnököt.

Ez ülésen Széll Kálmán miniszterelnök benyújtotta a mult országgyűlésen nem tárgyalt boszniai vasutakra vonatkozó törvényjavaslatot.

Az indemnitási törvényjavaslat tárgyalását a képviselőház december 3-ikára tűzte ki.

Az összeférhetetlenségi bizottság tagjai.

Apponyi Albert gróf házelnök a képviselőház mai ülésén olvasta fel azokrak a képviselőknek a névjegyzékét, akiknek soraiból sorolják ki a leendő összeférhetlenségi bizottságot. A névsor a következő; Andrássy Gyula gróf, Barabás Béla, Baresay Kálmán, Barta Ödön, Batthányi Lajos gróf, Bauer Antal, Beóthy Ákos, Bernáth Béla, Berzeviczy Albert, Bizony Ákos, Bornemissza Lajos, Csernoch János, Endrey Gyula, Erdélyi Sándor, Erdődy Gyula gróf, Erreth János, Fabiny Theofil, Farkas Balázs, Farkas József, Fáy István, Förster Ottó, Francisei Henrik, Günther Antal, Hadik-Barkóczy Endre gróf, Hódossy Imre, Horánszky Lajos, Horánszky Nándor, Issekutz Győző, Ivánka Oszkár, Jakabffy Imre, Jákey Zsigmond, Josipovich Imre, Justh Gyula, Kabos Ferencz, Kammerer Ernő, Kapocsffy Jenő, Kállay Lipót, Károlyi Antal, Károlyi Sándor gróf, Kemény Ákos báró, Komjáthy Béla, Kossuth Ferencz, Kubik Béla, Leidenfrost László, Leszkay Gyula, Malatinszky György, Mandel Pál, Mezőssy Béla, Mihályi Péter, Molnár Antal, Neiszidler Károly, Olay Lajos, Osztro-luczky Miklós, Pattyanzky Elek, Perczel Dezső, Pildner Ferencz, Plukovich József, báró Podmaniczky Frigyes, Rabár Endre, Rátay László, Rohonyi Gyula, Sággy Gyula, Szeiztovszky János, Semsey Boldizsár, Semsey László, Szederkényi Nándor, Szluha István, Thaly Ferencz, Thaly Kálmán, gróf Tisza István, Tóth János, Trauschenfels Emil, Vásárhelyi László, Veres József, Visontai Soma, gróf Vass Béla, gróf Vilesek Frigyes, gróf Zichy Aladár, gróf Zichy János, gróf Zselénzsky Róbert.

Uj főispánok. A király Meskő Sándor dr. kir. tanácsost és eddigi alispánt Csanád vármegye; Kramolin Viktor főügyészi helyettest Nyitra vármegye; Latinovius Pál országgyűlési képviselőt Bács-Bodrog

vármegye és Zombor szabad királyi város; és Csátó Zsigmond eddigi alispánt Csongrád vármegye főispánjává kinevezte.

A jelölés rendezése. Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter a vármegyei tisztújítások tárgyában körlevelet intézett az összes főispánokhoz. A miniszter a körlevélben annak a reményének ad kifejezést, hogy a főispánok a jelölési jog gyakorlásánál tartózkodni fognak minden erőszakoskodástól és ezt a jogot egyedül és kizárólag a törvényszellemében fogják gyakorolni.

A katolikus kongresszust valószínűleg 1902. január második betében hívják csak össze. Miután a délutáni ülések tartására a főrendiház ülésterme kellő világítás hiányában nem alkalmas, ennél fogva a kongresszus számára más ülésterem után néznek.

Képviselőválasztás. Csacszán Láng Lajost nov. 28-án szabadelvűpárti programmal egyhangúlag orsz. képviselővé választották.

Horvát tartománygyűlés megnyitása. A horvát bán a királyi leirat felolvasásával nov. 28. megnyitotta a horvát tartományi gyűlést.

Háromszékvármegye közgyűléséből.

Sepsi Szent-György, 1901. nov. 24.

II.

A többi tagok következőleg alakították meg: Igazoló választmány (1902. évre):

Bartha József, Bogdán Arthur, Deák András, dr. Künnle Tivadar, dr. Székely György. Főispán által kinvezve, elnök: Ujjvárossy József, tagok: Vajna Miklós, dr. Demeter Gyula, Vajna István (árvaszéki ülnök.)

Bíráló választmány (1902., 1903. és 1904. évekre):

Nemes János gróf, Szentkereszt Béla báró, Temesvári János, Tuzson János, dr. Bodor Tivadar.

Állandó választmány (1902., 1903. és 1904. évekre):

Béldi Tivadar, Benedek János, dr. odor Tivadar, Bogdán Arthur, Csia György, Domokos János, Deák András, Gazda Gyula, Gyárfás Győző, Imecs János, dr. Künnle Tivadar, Imreh Albert, Kelemen Lajos, Kovásznai József, Mikes Ármin gróf, Mikes Zsigmond gróf, dr. Székely György, Nemes János gróf, Révay Pál, Séra Tamás, dr. Sinkovits Ottó, Szentiványi Miklós, Szentkereszt Béla báró, Temesvári János, Tuzson János, Ujjvárossy József, Vajna Miklós, Vajna István (árvaszéki ülnök), Vén Mihály, Vajna Károly, Zathureczky Gyula, Vajna Domokos, Molnár Józsiás, Vajna Dénes, dr. Ferenczi Géza.

Közegészségügyi bizottság (1902., 1903. és 1904. évekre):

Ujjvárossy József, dr. Székely György, dr. Bodor Tivadar, Bogdán Arthur, Csia György, Molnár Józsiás, Deák András, Apor János báró, dr. Demeter Gyula, Vajna Dénes.

Vármegyei kórház-bizottság (1902., 1903. és 1904. évekre):

Séra Tamás, Deák András, dr. Bochkor Oszkár.

Tisztviselői nyugdíjválasztmányba (1902., 1903. és 1904. évekre):

Tuzson János, Ujjvárossy József, Bartha József, Bogdán Arthur.

Körjegyzői nyugdíjválasztmányba (1902., 1903. és 1904. évekre):

Tuzson János, Deák András, dr. Bene István, Séra Tamás.

Fiúárva- és szeretetház választmányába (1902., 1903. és 1904. évekre):

Báró Szentkereszt Béla, dr. Antal Mihály, Fejér Manó, Révay Pál, József Lajos, Kelemen Lajos, Vajna István (árvaszéki ülnök), Gyárfás Győző, dr. Künnle Tivadar.*

A járási mezőgazdasági bizottságba felelő részben hat évre, illetve a póttagok három évre választották meg.

Sepsi-járásba, rendes tagok: Bogdán Emil, Kovásznai József, Forró Mór, Ineze Kálmán, Kozma Miklós. Póttagok: Ineze Manó, Kovács Dénes, Hosszu Ferencz.

Kézdijárásba, rendes tagok: Hadnagy Gyula, Potsa Gyula, Forró Károly, Beczás Imre, Imecs János. Póttagok: Kajsa Ferencz, Bodó Albert és Molnár Lajos.

Orbai járásba, rendes tagok: Beczás József, Vajna Imre, Imreh Mózes. Póttagok: Deák Barabás Szondi László és Miskóczi Vidmos.

Miklósvári járásba, rendes tagok: Nagy Márton, Zathureczky László, Hoffmann Géza. Póttagok: Nagy Ferencz (nagybaczoni), Tana Albert, Antalfy Lajos.

Városi, községi ügyek.

Kézdivásárhely város képviselőtestületi gyűléséből.

Városunk képviselőtestülete mult szerdán délelőtt Dr. Török Andor polgármester vezetése alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

Első tárgya a gyámpénztári tartalékalapról azvaló intézkedés volt. A képviselőtestület határozott, hogy a tartalék alapról „Erzsébet” árvaleány nevelő intézetnek és a vármegyei árvafiuszeretháznak két-két ezer koronás alapítványt tett egy-egy árva fenntartásának örök időkre való biztosítására.

A második tárgya „Stephanie-menedékház” igazgatóválasztmányának kérése volt. A képviselőtestület elhatározta, hogy a menedékház új telkének vételára: 4800 korona 4%-os évi kamata fejében kerek számban 200 koronát fog fizetni állandóan a menedékháznak.

A harmadik tárgya a legtöbb adót fizetők névjegyzékének betéjesítése képezte. A képviselőtestület elfogadta a jegyzéket azzal, hogy az ev. ref. iskolát törölje a jegyzékből; azoknak, kik mint választottak is tagjai a képviselőtestületnek, ez év végéig kell nyilatkozniuk, hogy mely ezimen ohajtának a képviselőtestületben helyet foglalni.

A központi választmány tagjaivá szavazás után a következőket választotta meg a képviselőtestület: Balogh János ellenőr, Dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd, Benkő Lajos gazdátanácsos, Csiszár József v. ezéhmester, Dobay János főjegyző, Ifj. Jakab István vezérigazgató, Kovács Dániel pénztáros, Kovács János gabonakereskedő, Molnár Józsiás orsz. képviselő, Nagy Dénes birtokos, Nagy Károly árvaházi igazgató, és Ifj. Toth István szeszgyáros.

Az 1902. évi közmunkaelőirányzat elfogadása után a képviselőtestület a városi állatorvosi teendőket díjazása felől határozott, kimondván, hogy ezimen 1000 koronánál többet kiadni nem hajlandó. Még egy pár elnöki bejelentést vett tudomásul a képviselőtestület s azzal az ülés véget ért.

IRODALOM.

Revai-Kalendárium. Érdekes füzet jelent meg e ezimen. Az eleje naptár és jegyzőkönyv, aztán ezikket következnek írókról és irodalmi kérdésekről, végén gyakorlati tanácsadó: találni irodalmi és könyv-dolgokra nézve. Az irodalmi részben az év fő irodalmi eseményeiről van szó, a Magyar Remekírók most készülő nagy kiadásáról, Br. Eötvös Józsefről, a kinek munkái most indulnak meg végleges, teljes kiadásba összegyűjtve.

Az érdekes kis kötet érdekessége az is, hogy a Révai Testvérek Irodalmi Intézete ingyen küldi meg vásárlóinak. Páris-as gondolat ez a kis évkönyv, mely most második évfolyamába lépett.

NAPI HIREK.

— **Személyi hir.** Báró Szentkereszt Stephanie urhölgy, jótékony intézeteink nagylelkű megalapítója, mult hét elején Kézdivásárhelyre érkezett s azóta itteni lakásán — mint őszinte résztvevővel értesülünk — nagyfokú meghülés következtében állandóan betegeskedik.

— **Sulyos baleset** érte Dr. Persz Adolf nagyváradi kir. jogakadémiai tanár leányát: A ránkát, kézdivásárhelyi Benkő Ernő törvényszéki aljegyző bájos menyasszonyát. A napokban egyik barátjánál látogatásban volt s a mint onnan baha indult, a lépesőn oly szerencsétlenül botlott meg, hogy egyik lábát bokájában eltörte. A részvét nemcsak Nagyváradon, hanem Kézdivásárhelyen, a völegény szülővárosában is általános a baleset miatt, melynek következtében a november 30-ára kitűzött esküvőt is el kellett halasztani.

— **Tanári kinevezés.** Csiberties Imre, esikszereai felső népiskolai tanárt az erdélyi román kath. status igazg. tanácsa kinevezte a marosvásárhelyi főgymnasiumhoz rendes tanárrá.

Hiszen ez nem annyira székelly kérdés, mint inkább majom kérdés, mondják talán T. olvasóim?

Igazuk van! Rátérek hát arra.

* * *

A mult nyáron történt.

Az x-i fiatalság fényes táncmulatság rendezését határozta el.

A meghívókat már a vidékre is szétküldötték. Nekem az időtájt * falvára kellett mennem bizonyos ügy elintézése végett.

Hazajövet fölkerestem egyik ottlakó jó barátomat, kinek két szép, de szerfölött hiu leánya s még mindig tetszeni vágyó kikapós, kaczér felesége van. Beszélgettünk sok mindenről...

Szóból szó került. Rátértünk hát a a közeledő táncmulatságra is.

Az asszony s a leányok, persze, mint azt hajtogatták: „De már oda elmegyünk! Hogy ne mennénk?”

A férj ellenezte.

Az asszony nem hagyta a maga és leányai jussát, mert hát: „Három a daru!”

Többről-többrre, szóról-szóra... nem kerültek ugyan karóra, de a férj elsütötte az öreg ágyut: „Menjetek hát ha lesz mivel? Hisz a farsangi bálakra eladtuk már minden eladni valót!”

„Ott van a takarék, vagy a kisegítő!” repli „de ott az asszony.

„Ott van, ott!” felelt csendes flegmával a férj, kázkérdés: vajjon adnak-e már többet?”

(Folytatása nem következik.)

— Egy derék székely halála. Élthes Jakab, Csikszereda város érdemeiben gazdag polgármestere mult szerdán váratlanul elhunyt. Élthes Jakab csak pár év óta polgármestere Csikszeredának s e rövid idő alatt is jelentékeny haladás mutatkozik a város mindennemű ügyében. A derék székely polgármester temetése óriási részvételt történt meg. Nyugodjék esendesen.

— Értékes ajándék. Zagoni Baró Szentkeresztly Stephanie Öméltósága a minden nemes ügyért lelkesedő u. n. egy kiválóan esinos és értékes díofaszekevényben több száz darab remek kagylót adományozott a polgári leányiskola tanszertára javára. — A nemes ur n. e gyönyörű és tanulságos tárgyakat a volencezi Lidón saját kezűleg gyűjtötte s ez már a második lekötelező adomány polgári leányiskolánk javára. — Hálára méltó dolog, hogy az emberiség boldogságáért munkálkodni soha meg nem szünő ur n. eloglaltsága és ezerféle gondja között is figyelemmel kíséri minden szép és nemes ügyünk előhaladását, gondol azokra, midőn tőlünk távol van is s a legjobb szívvél igyekszik azokat elősegíteni minden lehető alkalommal. — E felette becses, nagyon értékes és lekötelező adományáért úgy a négyesület, mint az iskola nevében hálás köszönetet mondunk. Kézdivásárhelyen, 1901. nov. hó 28-án. Özv. Cserely Jánosné nőegyl. elnök, Dr. Vargha Béla, nőegyl. titkár, Kovács Dani, f. ü. b. elnök. Balázs Márton polg. leányisk. igazgató.

— Csalódásoknak elejét veendő s a forgalomban lévő számos hamisítványra való tekintettel a lapok egyik legközelebbi számában közírré lesz téve, hogy mely helyeken kapható a köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen évek óta bevált eredeti Réthy féle pemetefü-cukorka és mely helyeken árulnak utánzatokat. — Ez utóbbi helyek, mint megbízhatatlanok kerülendők.

Levelezés.

— A kézdivásárhelyi „Székely Társaság”-ról. — Kézdivásárhely, nov. 28.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A nyáron tudvalevőleg rohamosan alakultak meg a Székelyföldön az u. n. Székely Társaságok. És pedig azzal a kitűzött ezéllal, a mint én a lapokból kivehettem, hogy a székelység erkölcsi és anyagi érdekeit istápolják, védjék, erősítsék, bajaira az illetékes hatóságok figyelmét fölhívják.

A „Székelyföld”-ből tudom, hogy városunkban: Kézdivásárhelyen is, megalakult a „Székely Társaság.” Ha a T. Szerkesztő Ur meg nem írta volna, talán ezt sem tudnók, valamint azt sem tudnók, hogy valójában az alakulásnál, ment-e tovább a Társaság. Épen ezért engedje meg a T. Szerkesztő ur, hogy egy-pár észrevételt mondjak el a kézdivásárhelyi Székely Társaságról, épen az ügy érdekében.

A Székely Társaságok működését én nem olyanak képzeltém, mint a miyennek a kézdivásárhelyi mutatkozik, eddigi pár hónapos multja után ítélve.

A székelység bajai nyilvánosak, köztudásnak. Megoldásuk is nyilvánosan kell, hogy történjék. Tehát a székelység bajainak feltárásával, javításával foglalkozni akaró u. n. Székelytársaságok működésének is első és elengedhetetlen feltételül a nyilvánosságot tekintem, a minthogy ez, minden jóra való egyesületnél csak így s másként nem is lehet.

A kézdivásárhelyi „Székely Társaság”-ról, illetőleg működéséről, már t. i. az eddigi működéséről épen az ellenkezőt tapasztaltam.

Már megalakulása is a nyilvánosság kizárásával történt, legalább én úgy tudom. Czáfoltjának meg, ha nem mondok igazat.

Vagy volt-e városunk intelligensközönsége csak egy szóval is meghíva az alakuló ülésre, akkorra t. i. mikor a T. Szerkesztő Ur b. lapjában a napi hírek között jelezte, hogy a „Marosvásárhelyi Székely Társaság” két kiküldött képviselője ide érkezik a Társaság megalakítása végett? Erre más felelet nem lehet, mint: nem. Tehát a kézdivásárhelyi Székely Társaság titokban alakult meg.

Erre azt lehetne feleletül adni, hogy nem titokban, hanem csak szűk körben történt az alakulás. Jól van. Csak szűk körben. De megfelele a „Székely Társaságok” nemes intencziójának az, ha 5—6, kétségbevonhatatlanul tanult, intelligens egyén, csak magában, szűk körben, akarja tárgyalni a székelykérdéssel összefüggő bajokat s azok orvos-szerzeit? Azt hiszem, erre sem lehet más felelet, mint: nem. Már csak azért sem, mert bármilyen nagy hazafiak és intelligens emberek is a Székely Társaság tagjai, kevesen mégis csak kevesebbet tehetnek, mintha minden jóra való intelligens székely polgára e város-

nak, ott volna, ott dolgozna a Székely Társaságban már csak azon elvnl fogva is, hogy: „Több szem többet lát!”

Aztán: ha másutt mindenütt együtt látni a Székely Társaságban a község minden jóra való, intelligens, munkás férfiat: miért kell épen Kézdivásárhelyen, hol elég nagy a szellemi intelligencia, csak 5—6 egyénre szorítkoznia a Társaságnak? Talán csak az 5—6, különben tiszteletre méltó egyén érdeklődik a székelység ügyei iránt? Vagy a kik nincsenek benne a Társaságban nem elég jó hazafiak, nem elég méltók arra, hogy a Társaság tagjai legyenek? Ezt maguk a Székely Társaság tagjai sem állithatják, valamint nem állitható az, hogy ily kicsiny létszámmal, bár a szellemi kapacitásokat kétségbe nem vonom, valami nagy eredményekre képes lenne a Társaság.

A Székely Társaság érdekében tehát végül is csak két dolgot ohajtok: először a nyilvánosságot, másodsor: a Társaságnak nagyobb körű kiterjesztését. Ezek nélkül a kitűzött ezélt üdvösön szolgálói, legalább az én véleményem szerint, nem lehet. Egy nem társaságbeli.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*)

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják őszinte köszönetemet mindazok, a kik e város tanügyének szolgálatában eltöltött szerezny munkásságom 30-ik évfordulója alkalmából f. hó 17-én rendezett ünnepségen szíves figyelemükkel kitüntettek: nevezetesen a kézdivásárhelyi „Pädagogiai Társaság” nagyon tisztelt elnöke és tagjai, a tanügy melegkeblű tekintélyes barátjai, a sepsiszentgyörgyi és baróthi polgári iskolák t. tanítótestületei, valamint a nagyérdemű közönség, volt és jelenlegi tanítványaim, és a kik a távolból is kegyesek voltak szíves üdvözléseikkel felkeresni.

Egyben meglel hálával adózom t. kollégáim barátaim s volt tanítványaimnak azon nem várt, nem remélt szép cselekedetükért, hogy szerény működésem emlékére polgári iskolánk jó tanulóinak megjutalmazására, a tanügy iránti nemes érdeklődésükből kifolyólag egy szép alapítványt tettek le.

Kézdivásárhelyen, 1901. november 25.

Baló László.

*) E rovat alatt közöltékért csak a sajtóbiróságnál vállalt felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.
Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Hirdetések.

25344/901. szám.

Pályázati hirdetmény.

Sepsi-Szent-György rendezett tanácsu városnál évi 1400 korona fizetés, 400 korona lakbér illetményen rendszeresített városi főjegyzői állás lemondás következtében megüresedvén; arra az 1886. évi XXII. t. cz. 82. §-a alapján pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, a kik a megüresedett állást elnyerni ohajtnak, hogy az 1886. évi XXII. t. cz. 73. §-ban

és az 1900. évi XX. t. cz. 3. §-ban előírt minősítettséget, valamint az eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt szabályszerű kérvényüket folyó évi december hó 13-ik napjának d. u. 5 órájáig alulírottához, mint a tisztújítószék elnökéhez nyújtssák be.

A választás folyó év december hó 14-én d. e. 10 órakor elnöklétem alatt megtartandó tisztújító széken fog végbe menni.

Sepsi-Szent-György, 1901. november hó 27-én.

Szent-Iványi Miklós,
(178. 1—1) alispán.

24103. szám.
1901.

Pályázati hirdetmény.

Háromszékvármegye köztörvényhatósági képviselő bizottsága folyó hó 23-án tartott rendkívüli közgyűlésében 608. jegyzőkönyvi pont alatt hozott határozatával, a vármegyei tisztújító közgyűlést folyó év december hó 28-ik napjára összehívni határozván, ezen tisztújító közgyűlés által vá-

lasztás utján betöltendő alábbi tisztviselői állásokra a javadalmazások felsorolásával pályázatot hirdetek.

V á l a s z t á s u t j á n b e t ö l t e n d ő á l l á s .						
Létszám	Megnevezése	j a v a d a l m a				
		fizetés	lakbér	irodai átalány	utí átalány	összesen
K o r o n á b a n						
I. A központban						
1	alispán	4400	800		1200	6400
1	főjegyző	3200	600	—	—	3800
1	I-ső aljegyző	2400	400	—	—	2800
1	II-ik aljegyző	2200	400	—	—	2600
1	III-ik aljegyző	2000	400	—	—	2400
1	tisztí ügyész	2400	600	—	—	3000
1	pénztárnok	2400	600	—	—	3000
1	ellenőr	1800	400	—	—	2200
1	árvaszéki elnök	3200	600	—	—	3800
1	árvaszék ülnök elnök h.	2200	500	—	—	2700
1	árvaszéki ülnök	2200	500	—	—	2700
1	árvaszéki jegyző	2000	400	—	—	2400
II. A járásba						
1	főszolgabíró a sepsi járásba	2400	600	500	1000	4500
1	főszolgabíró a kézdi járásba	2400	600	500	1000	4500
1	főszolgabíró orbai járásba	2400	600	500	1000	4500
1	főszolgabíró n. a jtai járásba	2400	600	500	1000	4500
7	szolgabíró egyenként	2000	400	—	—	egyenként 2400

Felhívom mindazokat, kik ezen állásokra pályázni ohajtnak, hogy az 1883. évi I. törvényezikben meghatározott minősítvényüket, igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a vármegye főispánja, hatálykai Potsa József es. és kir. v. b. t. tanácsos és kamarás ur Önagyméltóságához folyó évi december hó 24-ig bezárolag nyújtssák be.

A vármegyéni választás alá jövő fenti állásokban alkalmazott tisztviselők, mivel minősítvényük igazolva van, kérvényeiket okmányokkal felszerelni nem tartoznak.

Sepsi-Szent-Györgyön, 1901. évi nov. hó 25. én.

(177. 1—3.)

Szent-Iványi Miklós,
alispán.

Eladó birtok!

Háromszékvármegye, S.-Besenyő község határában, a Gaál Zsigmondné birtokában levő **tagosított birtok**, mely a Réty-Eresztevényi állomás- és az országutól egy kilométer távolságra van, s áll: 140 hold 1600 ööl szántó, 14 hold kaszáló, 1 hold 1513 ööl belsőség, kitűnő lakás — 3 szoba, konyha és sütőházzal, 30 drb marha számára istállóval, — 24 hold legelő és 45–50 hold erdő, 10 hold vastag tölgyerdővel **örök áron eladó.**

Értekezhetni lehet:

(172. 2—3.) Özv. Gaál Zsigmondné, Dálnok, (Háromszékvármegye.)

!Első kézdivásárhelyi!

okl. építési vállalkozó.

Elvállal tervezések, költségvetések szakzerű készítését min-
dennemű **stylban** a legizlésebb kivitelben, minden építettő
tulajdonos saját ízlésére: üzleti lakóházak, gazdasági épületek,
kerti lakások, kut, hid, gát, ut, áteresztők, javítási, atala-
kitási munkálatokat, nedves lakások és pinczék szárazzá-
tételét, teljesen szagtalan ürszékek berendezését, beton
burkolatokat, a legjobb és legolcsóbb kivitelben helyben és
vidéken; jelen ideig itt helyben egy pár év óta a piacon
emelkedett új házak saját műveim, mindezek tanúsítják jó
és olesó munkámat, s több vidéki munkát végeztem a leg-
jobb sikerekkel, melyekről dicsőítő okmányokkal szolgálók;
eddig munkáimnak ezen hálás köszönettel vagyok és
ezutánra is kérem szíves pártfogását a nagyérdemű épít-
tető közönségnek.

Továbbá ajánlom legkitűnőbb építési anyagainkat, pl. stuc-
catur nádfonat, elszigetelő aszfalt lemez, tűzmentes tető-
fedő lemez, a legnagyobb köterejű román és portland cze-
ment, oltott s oltatlan mész, fűrészen vágott tetőlecz, nedves
falak szárazzá tételére vízmentes aszfalt, brassói Schmidt-
féle lagozott cserép nem drágább a közönséges cserépnél s mégis
sokkal biztosabb még a szél sem fu keresztül rajta, a legelegánsabb
külföldi cserép és porcellán kályhák stb. stb. építési anyagok
bármely időben megtekinthetők s jutányos árak mellett kaphatók

Levelezésekre díjtalanul válasz adatik, szíves pártfogást kérve
a nagyérdemű közönségtől úgy építésekre, mint anyagok beszer-
zésére vagyok,

kiváló tisztelettel:

Nagymihály Sándor,

(166. 3—0.)

okl. ép. vállalkozó. (Szénpiacz.)

Építők figyelmébe.

A mai kor igényeinek teljesen megfelelő épü-
leteket és javításokat, valamint épület rajzokat, az
építő urak kívánsága szerint készítek el.

Elvállalok helyben és vidéken lakóházak és
mindennemű melléképületet jutányos árak mellett.

Szakképzettségemet mindazon épületek, me-
lyek általam lettek befejezve fényesen igazolják.

Kérve a nagyérdemű közönséget, szíves párt-
fogásába venni.

Az elvállalt épületek rajza teljesen díjtalan.

Egyuttal kötelességem hiv fel arra, hogy kiér-
demeljem, a helyi és vidéki urak szíves párt-
fogását.

Kézdivásárhelyt, 1901. október hó.

Alázatos tisztelettel kérve

Molnár Antal,

150. 6—12.)

okleveles kőműves mester, épület vállalkozó.

A pemetefü csukorkának számos
utánzata lévén, e helyen legköze-
lebb megjelöljük azon gyógyszer-
tárakat, hol az eredeti RÉTHY-
fele készítmény kapható.

(179. 1—7.)

!KIAZ!

Első kézdivásárhelyi kőfaragó mester, elvállal sir kereszteket,
siroszlopokat, mindennemű lépcsőket, szokli köveket, kapu lábakat,
betű vágásokat, régi sarkövek ujjá alakítását, és festését, emlék
márvány táblákat és sarköveket, kriptályokat, hidakat, áteresztőket,
határköveket, kerék vettetőket, stb. stb. egyszóval mindennemű
szakzerű kőfaragó munkálatokat helyben és vidéken jutányos
árak mellett.

Szíves pártfogást kérek a nagyérdemű közönségtől s maradok

Hazafias tisztelettel:

Somody Sámuel,
kőfaragó mester. (Szénpiacz)

(173. 2—3.)

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, tel-
jes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi
törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, mely-
ből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívülcsekély kiadással, melyen
nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át.
Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési ut sítás mellé-
keltetik. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 fill.

Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva,
ennek tenyészítése számos gazdaságban az
utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Szíves fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik min-
den rendelési kötelezettség nélkül. Árjegyzésen kívül még egy olyan könyv,
kap ezzel, ki azt czimére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nin-
csen az a ház, vagy család a hol annak tartalmát haszonra fordítanak, váro-
son, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak
is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos
oly közlemények foglaltak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czim:
„Ermelléki első szőlőoltvány-telep“ Nagy Gábor, Nagy-Kágya,
(146. 7—10.) u. p. Székelyhid.